

Asia: VN/31199/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta (Kela-korvausten valinnanvapauskokeilu)

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa korvausmallin sisällöstä?

-

Lausuttavaa vaikutustenarvioinnista?

-

Muut kommentit:

Osteoporoosi on kansansairaus, joka lisää kuolleisuutta, aiheuttaa elämänlaadun ja toimintakyvyn heikentymistä, lisää hoidon ja pitkäaikaishoivan tarvetta sekä kustannuksia, kuten murtumien leikkaushoitoa ja vaativaa kuntoutusta. Tällä hetkellä potilaskyselyn (N= 1242) mukaan osteoporoosia sairastavien hoidon toteutuminen on hyvin eriarvoista eri hyvinvointialueilla. Käypä hoito -suosituksen mukainen toimiva osteoporoosin hoitoketju on vain joillakin harvoilla hyvinvointialueilla.

Osteoporoosia sairastavat tarvitsevat välttämättä pitkäaikaisen hoitosuhteen ja omalääkärin, ja asiasta pitää ohjeistaa jokaisella hyvinvointialueella (hoitoketjut). Jokaisella hyvinvointialueella tulee olla myös luustohoitaja (mm. murtumapotilaiden seulonta ja ohjaus) ja keskitetty lonkkamurtumapotilaiden moniammatillinen kuntoutusyksikkö (Lonkkamurtuma: Käypä hoito, A-luokan näyttö).

1. Näkemyksenne vastaanottotyyppejä koskevista velvoitteista palveluntuottajille?

Kannatan läsnävastaanottojen tarjoamista koskevan velvoitteen asettamista.

Avoin kenttä perusteluille:

Esitetyssä kokeilussa ei pitäisi lainkaan ottaa mukaan digitaalisia palveluita, kuten Kuopion yliopistossa juuri julkaistun tutkimuksen (Lääkärilehti 2025) mukaan todetaan: iäkkäät ovat vaarassa jäädä digipalveluiden ulkopuolelle.

2. Näkemyksenne siitä, että kokeiluun osallistuvan palveluntuottajan olisi sitouduttava tarjoamaan myös toisella kokeiluun osallistuvalla palveluntuottajalla määrätyt tutkimukset kokeilun mukaisilla hinnoilla?

Kannatan tätä velvoitetta.

Avoin kenttä perusteluille:

-

3. Näkemyksenne siitä, että kokeilun mukaisia lääkärint vastaanottokäyntejä tarjoavan palveluntuottajan olisi sitouduttava tarjoamaan lääkärikäyntien lisäksi myös kokeilun piiriin kuuluvia tutkimuksia, mikäli palveluntuottajalla olisi laboratorio käytössään (oma tai alihankinta)?

En osaa sanoa/muu, kirjoitan vastauksen alla olevaan kenttään.

Avoin kenttä perusteluille:

Kannatamme esitystä, mutta siihen tulee lisätä laboratoriotutkimusten lisäksi korvaus luuntiheysmittauksesta (DXA). Luustoliiton potilaskysely perusteella (N=1 4242) osteoporoosia sairastavien on hyvin vaikeaa päästä luuntiheysmittaukseen (DXA), jolla tehdään Käypä hoito -suositusten mukaisesti diagnostisointi ja hoidon tehon seuranta. Tutkimuksen mukaan 80 % Suomessa asuvista osteoporoosia sairastavista oli hoidon ulkopuolella (Scope´21). Vuonna 2019 osteoporoosin hoidon kustannukset Suomessa olivat yli 600 miljoonaa. Väestön ikääntyessä hoidon ja hoivan kustannukset kasvavat nopeasti (THL-tilastot).

4. Näkemyksenne siitä, että kokeiluun voisi osallistua vain sellainen palveluntuottaja, jolla ylipäänsä olisi käytettävissään laboratorio (omana tai alihankintana)? Tämä tarkoittaisi sitä, että lääkärikäyntejä ei voisi tarjota, mikäli palveluntuottajalla ei olisi käytettävissään laboratoriopalveluita.

En kannata tätä koskevaa velvoitetta.

Avoin kenttä perusteluille:

Ainakin suurissa kaupungeissa on useita vaihtoehtoisia laboratoriopisteitä. Lisäksi viittamme edellä kirjoittamaamme luuntiheysmittausmahdollisuuteen (DXA). Natiiviröntgentutkimus on suurena apuna, kun tulkitaan DXA-tulosta tilanteissa, joissa nikamia on jo murtunut.

5. Näkemyksenne siitä, tulisiko kokeiluun voida osallistua myös pelkästään laboratoriotutkimuksia tuottavana palveluntuottajana?

Kannatan tätä velvoitetta.

Avoin kenttä perusteluille:

Omalääkärin läheteellä voisi saada laboratorio- ja röntgentutkimuksen sekä luuntiheysmittauksen.

6. Näkemyksenne siitä, tulisiko palveluntuottajia edellyttää tekemään suorakorvaussopimus Kelan kanssa?

Kannatan tätä velvoitetta.

Avoin kenttä perusteluille:

Tämä on välttämätöntä kohderyhmä huomioiden. Moni ikääntynyt on vähävarainen, eikä välttämättä pysty maksamaan tarvittavia hoiton ja tutkimuksen kuluja. Tällöin suorakorvaussopimus on hyvin tärkeä ja myös yksinkertainen ikääntyneen potilaan kannalta.

Holm Ansa
Suomen Luustoliitto ry